

Van:
Aan: [IRaadsleden](#)
Onderwerp: Zienswijze ontwerp-wijzigingsplan westelijke Buffer naast de Schraallanden in de Meije, naar de Raad d.d. 24 aug 2022
Datum: woensdag 24 augustus 2022 21:36:27
Bijlagen: [Zienswijze ontwerp-wijzigingsplan Buffer Schraallanden naar de Raad dd 24 aug 2022.pdf](#)
[kaart concept Inrichtingsplan Schraallanden langs de Meije.pdf](#)

Geachte leden van de gemeenteraad van Woerden

Op 1 augustus 2022 heb ik namens een aantal veehouders en overige belanghebbenden een zienswijze over het ontwerp-wijzigingsplan (2022-06-03) "Natuurontwikkeling Schraallanden langs de Meije", ingediend bij het college van B&W van Woerden.

Het is echter ook belangrijk dat de raad weet wat er speelt in het buitengebied van Woerden en dan met name in de Meije. Dan gaat het voornamelijk over stikstof en Natura2000 wat nu landelijk zeer in de het nieuws is. In Zegveld en de Meije is er vanwege de recente plannen van het kabinet zeer veel ongerustheid en onzekerheid ontstaan over de toekomst van de veehouderijen. Kunnen ze verder boeren of verplicht inkrimpen of verplicht stoppen? Nieuwe plannen moeten er gemaakt worden voor boerenbedrijven door de provincie in een gebiedsgerichte aanpak (GGA).

Maar naast de lopende GGA is er ook nieuwe natuur gepland langs de Meije waar de veehouders mogelijk beperkingen van ondervinden. En wat mogelijk ook stikstofgevoelig zou kunnen worden in de toekomst, met als gevolg extra beperkingen.

Wij vinden het belangrijk dat de Raad hiervan op de hoogte is. Vandaar ook deze zienswijze naar u. Namens een aantal veehouders in de Meije en Zegveld,
met vriendelijk groet,

Aan de leden van de gemeenteraad van Woerden

Samenvatting Zienswijze
Over de wijziging van de bestemming van de Buffer naast de Schraallanden in de Meije

Geachte gemeenteraadsleden,

Op 11 augustus 2022 heb ik onderstaande zienswijze (10 aug 2022) ingediend bij het college van B&W van Woerden. Deze zienswijze gaat over het ontwerp-wijzigingsplan (2022-06-03) "Natuurontwikkeling Schraallanden langs de Meije".

Het gaat over de voorgenomen wijziging van de bestemming van Agrarisch naar Natuur van een aantal weiland-percelen, gelegen zuid-westelijk naast het bestaande Natura2000-gebied "De Schraallanden" langs de Meije. Ik heb dat gedaan op verzoek en namens een aantal veehouders en overige belanghebbenden in de omgeving van de Schraallanden.

Het is goed dat de gemeenteraad ook op de hoogte is van deze zienswijze. Op deze 1^e en 2^e blz., die ik heb toegevoegd, heb ik de reacties op het wijzigingsplan samengevat.

De westelijke buffer betreft weilandpercelen, gekocht van een veehouder door provincie Utrecht en snel doorverkocht aan Staatbosbeheer (SBB). Naast dit Wijzigingsplan is ook een Gebiedsgerichte Aanpak (GGA) gaande rondom de Nieuwkoopse Plassen, met als opgave een forse stikstofreductie, meer biodiversiteit en CO2-reductie. Deze GGA geeft veel ongerustheid onder de agrariërs over de toekomst van hun bedrijven. De GGA-opgave is meer biodiversiteit, daarom extensiveren (= meer grond met dezelfde hoeveelheid vee per bedrijf), wat betekent: alle vrijkomende gronden beschikbaar stellen voor de blijvende veehouders.

De reacties op het wijzigingsplan

- Uitstel van dit wijzigingsplan (in ieder geval), totdat de resultaten van het GGA-proces bekend zijn.
- De wijziging van agrarisch naar natuur - met daarmee nieuwe zware natuurdoelen - heeft geen invloed op de bestaande Schraallanden en is daarom niet nodig.
- De buffer is alleen nodig voor een verhoging van het waterpeil, om de wegzijging van het grondwater van het naastgelegen Natura2000-gebied de Schraallanden te verminderen. Daar is geen bestemmingswijziging voor nodig.
- Volgens de Ecologische natuurdoelen-analyse (blz. 9) zijn er slechts een 2 verbeter-maatregelen nodig: verhoging van de grondwaterstand in het Natura2000-gebied + een sifon (duiker) voor de watertoevoer vanuit de Nieuwkoopse Plassen naar de Schraallanden, meer niet. Van groot belang is een goed beheer. Want vele jaren is het waterpeil in de Schraallanden op een veel te laag niveau gezet.
- Agrariërs willen dat de bestemming agrarisch blijft. Natuurinclusief boeren met waterpeilverhoging en lichte natuurdoelen is gewoon mogelijk op een agrarische bestemming.
- Dit wijzigings-plan is opgesteld zonder overleg met de betrokken boeren, ook geen overleg over de natuurdoelen.
- Er zijn zware natuurdoelen gepland die niet nodig zijn voor de bescherming van het bestaande naastgelegen Natura2000-gebied. Het gebied robuuster/groter maken is voor de Natura2000-doelen niet nodig.
- Boeren kunnen het beheer van lichte natuurdoelen, met plaatselijke kennis, veel efficiënter en veel goedkoper uitvoeren dan SBB. Met deze zware natuurdoelen kan dat grotendeels niet.
- Het beheer van lichte natuurdoelen door boeren is win-win: natuurinclusief-boeren met meer biodiversiteit, is dan meteen een leerproces voor veehouders en voor SBB.

- De aanleg van nieuw nat schraalland kan in de toekomst makkelijk leiden tot stikstofgevoelig blauwgrasland. Artikel 3.3 in het wijzigingsplan biedt onvoldoende waarborg dat dit niet gebeurt. Bovendien ziet art 3.3 alleen maar op emissie van percelen en niet op stal-emissie.
- De dynamische moerassen met waterplassen op het maaiveld worden een broedplaats van ganzen en muggen met veel overlast op de naburige percelen en woningen. SBB heeft onvoldoende menskracht om de ganzen te weren.
- Het afplaggen van de weilanden (= het weghalen van de grasmat en meer), zal per saldo veel CO2-uitstoot opleveren, slecht voor het klimaat en lelijk voor het landschap. In tegenstelling tot het doel in het GGA, dat is CO2 vermindering.
- Er zou een waterinfiltratie-systeem moeten worden toegepast, om een efficiëntere grondwaterverhoging te verkrijgen, zonder plassen op het land.
- Er kan overlast ontstaan door overwaaiende onkruiden of andere schadelijke soorten.
- De percelen zijn snel doorverkocht aan SBB zodat boeren geen kans hebben gehad om te kopen of te pachten.

Overige aandachtspunten/vragen:

- Aandachtspunt: gronden in eigendom van de provincie moeten in het GGA-proces allemaal beschikbaar komen voor de blijvende agrariërs, om de vereiste biodiversiteit te kunnen realiseren.
- Is er sprake geweest van een ongewenst prijsopdrijvend-effect, om de gronden die de laatste jaren zijn aangekocht, te kunnen verkrijgen? Tegenwoordig vindt er steeds meer discussie plaats (ook bij de aankopen t.b.v. stikstof-reductie) of het geen ongeoorloofde staatssteun is als men op een dure manier gronden verwerft.

Namens een aantal veehouders in de Meije en Zegveld,

met vriendelijke groet,

Aan burgemeester en wethouders van Woerden
Postbus 45, 3440 AA Woerden.

Onderwerp: zienswijze

Zienswijze tegen de voorgenomen wijziging van de bestemming, genoemd in het ontwerp-wijzigingsplan "Natuurontwikkeling Schraallanden langs de Meije". Dit wijzigingsplan (2022-06-03) ligt ter inzage voor het indienen van zienswijzen van 30 juni tot en met 11 augustus 2022.

Het betreft de weilanden gelegen ten zuid-westen van het bestaande Natura2000-gebied De Schraallanden, met een voorgenomen wijziging van de huidige bestemming van "Agrarisch" naar de nieuwe bestemming "Natuur".

Geacht college van burgemeester en wethouders,

Met deze zienswijze wil ik, namens een aantal agrariërs in de Meije en Zegveld, een reactie geven op het voorliggende ontwerp-wijzigingsplan. Het wijzigingsplan gaat over de weilandpercelen van een veehouder die een aantal jaren geleden deze percelen heeft verkocht aan de provincie Utrecht. Daarna zijn deze percelen snel aan Staatsbosbeheer (SBB) doorverkocht. De percelen hebben een agrarische bestemming. Deze gronden zijn aangeduid als de westelijke bufferstrook ten zuid-westen van het bestaande Natura2000-gebied De Schraallanden.

Wijzigingsplan en GGA

Naast dit wijzigingsplan loopt er - zoals bekend op dit moment - ook een Gebiedsgerichte Aanpak (GGA). Een gebied met 18 polders rondom de Nieuwkoopse Plassen. Binnen dit gebied liggen ook de Schraallanden met de 3 buffers daarom heen. Met onder andere een hele grote opgave voor de boeren ten aanzien van een forse stikstofreductie, meer biodiversiteit en CO2-reductie. Vooral de onduidelijke plannen over stikstofreductie zorgt voor een verlammende onzekerheid bij de boeren, bovenop alle opgaven waar boeren al aan moeten voldoen. Zie ook de landelijke acties en de maatschappelijke discussie die gaande is. Er is in Zegveld zeer veel ongerustheid onder de agrariërs: moet ik stoppen met mijn bedrijf, kan ik nog investeren, kan/wil mijn zoon/dochter het bedrijf nog overnemen enz.

In het nu lopende Gebiedsgerichte proces rond de Natura2000-Nieuwkoop, met de opgaven Stikstof, CO2, Bodemdaling, Waterkwaliteit en Biodiversiteit is extensivering van de bestaande bedrijven van groot belang. Vrijkomende gronden moeten daarom allemaal beschikbaar komen en blijven voor de veehouders in het gebied om aan de opgaven van de overheid te voldoen. Nu blijkt dat de provincie de gronden van de westelijke buffer al heeft doorverkocht aan Staatsbosbeheer (SBB). Wij - de veehouders in dit gebied - vragen om deze gronden echter beschikbaar te stellen voor de veehouders in de vorm van verkoop of pacht. Met in achtneming van de voorwaarden die nodig zijn om als buffer te fungeren voor het naastgelegen bestaande Natura2000-gebied De Schraallanden.

Een van de doelen in het GGA is extensivering om aan meer biodiversiteit te kunnen voldoen. Dat wil zeggen meer ha weidegrond per veehouderij zodat het aantal stuks vee per ha minder wordt en er meer biodiversiteit kan worden ontwikkeld. Het AD van 9 aug meldt: er is ruim 50% meer grond per bedrijf nodig. Daarom is het noodzakelijk dat er zo veel mogelijk grond (van bijvoorbeeld stoppende boeren) beschikbaar komt en blijft voor de veehouders. Dat geldt ook voor deze buffer.

Uitstel

Wij vragen om in ieder geval uitstel van dit wijzigingsplan, totdat de resultaten van het GGA-proces bekend zijn. Dat is op 1 juli 2023. Dan is duidelijk hoeveel ha er nodig zijn voor de benodigde extensivering. Als antwoord op het gevraagde uitstel wordt gegeven dat er eigenlijk geen dag uitstel meer mogelijk is, omdat de natuur achteruit gaat. Dat is maar de vraag, want qua stikstofdepositie is er de laatste 20 jaar al 60% á 70% gereduceerd. En boeren zijn volop bezig om met nieuwe

technieken nog veel meer stikstof te gaan reduceren. Bovendien heeft een wijziging van de bestemming geen invloed op de huidige stikstof-depositie in de Schraallanden en zijn omgeving. Uitstel qua stikstof is geen argument. Wel is het zo dat er grondwater wegzijgt uit het bestaande natuurgebied, onder de Nieuwkoopse Plassen door naar de droogmakerij tussen Nieuwkoop en Noorden en deels ook naar het agrarisch gebied rondom de Schraallanden in Zegveld. De vermindering van de wegzijging en de aanvoer van basenrijk water is feitelijk de enige noodzakelijke maatregel ter bescherming van het Natura2000-gebied. De vraag aan de gemeente Woerden en provincie Utrecht is: kunt u zich sterk maken voor uitstel van dit wijzigingsplan tot de resultaten van de GGA bekend zijn? Daarmee wordt er geen onomkeerbare situatie gecreëerd door het wijzigen van de bestemming. Uitstel van dit plan heeft geen gevolgen voor de kwaliteit van het bestaande natuurgebied. Met uitstel geeft u zo een stuk vertrouwen aan de boeren in een tijd dat het vertrouwen van agrariërs in de overheid 0 is.

Teleurgesteld, niet aan de afspraak gehouden

Vooraf is aan de boeren meegedeeld dat zij betrokken zouden worden bij de planontwikkeling van deze bufferstrook. Wat is het resultaat: er is al een compleet plan opgesteld, zonder overleg! Een plan wat nu al ter inzage ligt. Kennelijk is de gemeente Woerden het nu al eens met dit provinciale plan, want de gemeente heeft besloten om dit plan nu al ter inzage te leggen. De boeren zijn in het geheel niet betrokken geweest bij dit plan. Er is op 9 juni een bijeenkomst geweest met alleen informatie en uitleg hoe het gebied ingericht gaat worden. Met zware natuurdoelen in plaats van lichte. Zoals Dynamisch moeras, Nat Schraalland en Kruiden- en faunarijkgasland, op de plekken die ook al bepaald zijn. De provincie en SBB hebben voorlichting gegeven en gezegd dat er alleen nog op details kan worden meegepraat. Over een dammetje hier of een beheerpad daar. Dat is geen betrokkenheid. Hier wordt een plan opgelegd aan de omgeving.

In de communicatie over dit plan wordt gesuggereerd - ook aan de bestuurders - dat er wensen, eisen en ideeën konden worden ingebracht en zouden worden toegevoegd aan het plan. Dat is niet gebeurd. Wensen zoals: het beheer van de bufferpercelen door de agrariërs zelf, inspraak over de te ontwikkelen natuurdoelen, met name doelen om te kunnen inpassen in de agrarische bedrijfsvoering, het eigendom van de bufferpercelen of het pachten daarvan. Alles in dit proces is door de overheid (provincie) bepaald. Er is geen echte inspraak geweest, alleen voorlichting. Kunt u zich voorstellen dat - in een tijd dat heel Nederland op zijn kop staat over de stikstof, waarin er het gevoel is dat er niet geluisterd wordt naar boeren - dat ook met uw plan de boeren zich misleid voelen? Bovendien menen wij, dat vooral bestuurders die moeten besluiten over dit plan, vooraf goed moeten zijn ingelicht over alle wensen en gevolgen van het plan en de reactie daarop van boeren en burgers. Daarna zouden zij pas kunnen besluiten over een ontwerp-plan. Graag horen wij van de gemeente Woerden, waarom zij al ingestemd heeft met de ter inzage legging van het ontwerp van dit plan.

De agrariërs hadden veel eerder echt betrokken kunnen en moeten worden. Bij het kopen of pachten van de bufferpercelen, bij het samen bepalen van de natuurdoelen en het beheer op de bufferpercelen. Het is verstandig om een veehouder eigenaar of langjarig pachter te laten zijn zodat hij/zij met veel meer (plaatselijke) kennis, veel efficiënter en veel goedkoper lichtere natuurdoelen kan behalen dan SBB.

Doordat de percelen snel aan SBB verkocht zijn, zijn boeren niet in de gelegenheid gesteld om de betreffende grond te kopen of te pachten. Een belangrijke vraag is: waarom zijn deze bufferpercelen ná aankoop van de veehouder, meteen doorverkocht c.q. om niet gegeven aan SBB? En waarom zijn veehouders niet eerder echt betrokken geweest bij de 1^e planvorming? En in de gelegenheid gesteld om de percelen te kopen of te pachten? Graag ontvangen wij een goede onderbouwing waarom agrariërs niet betrokken zijn bij de eerste plannen en in aanmerking zijn gekomen om deze percelen te kopen of te pachten?

Geen bestemmingswijziging

Het is belangrijk dat elk vrijkomend perceel weiland beschikbaar blijft als agrarisch perceel om ingezet te kunnen worden als extra grond voor de boeren in de omgeving. Dit geldt ook voor deze vrijgekomen gronden van de verplaatste veehouder. De agrariërs in de omgeving zijn tegen deze bestemmingswijziging van agrarisch naar natuur. Zij willen namelijk dat de bestemming agrarisch blijft,

met nadere voorwaarden voor ontwikkeling en beheer van lichte natuurdoelen. Zij menen dat op de agrarische bestemming heel goed natuurinclusieve landbouw mogelijk is. Zonder afbreuk aan de doelstelling dat de wegzijging van het water moet worden verminderd. Zij willen betrokken blijven bij de ontwikkeling en het beheer van dit gebied en zij menen dat agrariërs het beheer heel goed kunnen uitvoeren en bovendien tegen een veel lagere prijs dan SBB dat zou kunnen. Als er een verhoging van het grondwaterpeil in de buffers nodig is, dan past dat ook heel goed op percelen met een agrarische bestemming. Ook daar is geen bestemmingswijziging voor nodig.

Zware natuurdoelen zijn niet nodig

Het enige doel van de buffers is de bescherming van het bestaande Natura2000-gebied "De Schraallanden". Dat gebeurt met 3 buffers er om heen. Met een buffer wordt bedoeld: het verhogen van de grondwaterstand om wegzijging van het hogere grondwater in het naastgelegen Natura2000-gebied te verminderen. Die buffers zelf zijn geen Natura2000 gebied. Ten behoeve van het GGA-proces is voor het Natura2000-gebied Nieuwkoop inclusief deze Schraallanden, een Ecologische natuurdoelen-analyse gemaakt. Daar worden slechts een 2-tal verbeter-maatregelen voorgesteld zoals 1. een verhoging van de grondwaterstand in het Natura2000-gebied en 2. een sifon (duiker) voor de watertoevoer vanuit de Nieuwkoopse Plassen, onder de Meijegraslanden door, naar de Schraallanden. Nergens wordt er gesteld dat er natuurspakketten op de 3 buffers nodig zijn, ook geen lichte natuurspakketten. SBB en de provincie Utrecht willen wel zware natuurdoelen om de Schraallanden robuuster (groter) te maken. Maar dat gaat niet op. Het is niet zo dat er meer zeldzame Blauwgrasland-soorten komen in het Natura2000-gebied, omdat er natuur op de lager gelegen bufferpercelen is. Natuur op de buffers geeft geen toevoeging aan de bescherming van het bestaande Natura2000-gebied. Robuuster maken is voor het bestaande natuurgebied absoluut niet nodig. Een geborgde grondwaterstandsverhoging in de buffers is voldoende. Van groot belang is een goed beheer van Natura2000-gebied zelf. Daar heeft het wel eens aan ontbroken. Vele jaren is het waterpeil in de Schraallanden (volgens de ecologische analyse) veel te lang op een veel te laag niveau gezet. Dit om de ondergrond het gebied droog te maken om zo de Schraallanden te kunnen maaien.

Echter in dit plan wordt niet alleen de grondwaterstand fors verhoogd, er worden ook zware natuurspakketten (Nat Schraalland, Dynamisch moeras, Kruiden- en faunairijk grasland) op deze buffer gelegd. Deze natuurdoelen zijn zonder overleg met de streek toegevoegd. Zware doelen, waarbij veehouders niet meer betrokken kunnen worden bij het beheer. Het gevoel is dat er op deze manier meer zware natuur kan worden gecreëerd. Wensnatuur ten koste van de boeren.

Wellicht moet de grondwaterstand op de buffers verhoogd worden. Kunt u aangeven met hoeveel cm de grondwaterstand in de 3 buffers verhoogd gaat worden? En wat het effect, wat de werkelijke hoeveelheid minder wegzijging in het Natura2000-gebied, zal zijn door deze waterstandsverhoging?

Lichtere Natuurdoelen

De provincie stelt dat met een agrarische bestemming de ontwikkeling en instandhouding van de landschaps- en natuurwaarden niet gegarandeerd zouden kunnen worden. Dat kan wél met lichtere natuurdoelen! Daar kunnen boeren bij betrokken worden. Boeren kunnen dat inpassen in hun bedrijfsvoering. En dat kan prima op percelen met een agrarische bestemming, met nadere voorwaarden aan de bestemming agrarisch. Met gerichte voorwaarden voor de ontwikkeling en de instandhouding van vooraf met de agrariërs afgesproken lichtere natuurwaarden, kunnen op deze percelen zeker de afgesproken doelen worden behaald. Niet met Nat Schraalland en Dynamisch moeras. Dat levert alleen maar beperkingen op voor de omgeving. De agrariërs willen zeer betrokken blijven bij de uitwerking van de te kiezen lichtere natuurdoelen en het beheer daarvan. Misschien kan een toekomstig gebruik als "Landschapsgrond" wel goed passen in deze situatie.

Als er in plaats van zware, nu lichte natuurdoelen worden gelegd op de 3 buffers en deze worden in stand gehouden met een lichte bemesting, dan kan dat prima in de agrarische bedrijfsvoering van veehouders passen. Als er dan bijvoorbeeld emissiearme mest uit de nieuwe JOZ-Gazoo kraker wordt toegepast is er ook geen extra ammoniakdepositie vanwege het uitrijden van een lichte bemesting.

Als veehouders worden ingeschakeld om deze percelen (natuurvriendelijk) te beheren, kan een win-win-situatie worden gecreëerd. Daarmee kunnen met de opgaven uit het proces van de Gebiedsgerichte Aanpak (GGA) rond de Natura2000-Nieuwkoop, zoals meer biodiversiteit / kringlooplandbouw worden gestart. Natuurvriendelijk beheer c.q. natuurinclusief-boeren is dan meteen een leerproces voor veehouders en voor Staatsbosbeheer (SBB). Daarvoor is wel inspraak nodig over de samenstelling van de gewassen. Kruiden- en faunairijk grasland is slechts als strooisel inpasbaar voor melkveebedrijven. Niet als eiwitarm ruwvoer. Bovendien is het beheer (maaïen en afvoeren) van lichtere natuurdoelen door veehouders veel goedkoper dan het onderhoud van de zware natuurdoelen op volkomen natte percelen met speciale dure machines door SBB.

U stelt dat het Natura2000-gebied in kwaliteit achteruit gaat door verdroging en verzuring. De Natuurdoelen-analyse (blz. 80) geeft aan dat de verzuring het gevolg is van met name verdroging Door onvoldoende aanrijking van basenrijk water. Verzuring kan ook optreden door stikstofdepositie. Maar met voldoende basenrijk water treedt er bijna geen verzuring op. Dit is de belangrijkste maatregel voor dit Natura2000-gebied. Kunt u bijvoorbeeld aangeven hoeveel verzuring er in dit gebied door verdroging ontstaat en hoeveel door stikstofdepositie?

Stikstofgevoelig

Het bestaande Natura2000-gebied met Nat Schraalland = Blauwgrasland, is stikstofgevoelig. Dat wil zeggen, beperkingen voor de veehouderijen in de omgeving (bijvoorbeeld geen vergunningen meer voor bedrijfsaanpassingen, voor bemesten en beweiden). Nu wordt er nota bene nieuw extra [REDACTED] ontwikkeld in de bufferzones. Het ligt voor de hand om dit nieuwe Nat Schraalland in de bufferzone te zijner tijd ook aan te merken als stikstofgevoelig. Want er is immers geen verschil met het bestaande Blauwgrasland. Alleen nog een juridisch verschil. Dit betekent nieuw stikstofgevoelig Blauwgrasland dicht bij de veehouderijen met nog grotere beperkingen. Daarom willen wij niet dat er Nat Schraalland op de bufferzones komen. Nat Schraalland is ook niet nodig ter bescherming van het bestaande Blauwgrasland.

Kunt u (op papier) garanderen dat de nieuwe natuur geen enkele extra beperking gaat opleveren, voor omliggende veehouderijen, bijvoorbeeld in de zin van vergunningverlening of beweiding of bemesting van agrarische percelen? Garantie met name in verband met de externe werking qua stikstofgevoeligheid van nieuwe natuur, zodat er in de toekomst nooit extra beperkingen komen?

In het ontwerp-wijzigingsplan is in artikel 3.3 opgenomen dat de ontwikkeling van (nieuwe) natuur geen onevenredige hinder mag opleveren voor omliggende percelen. Echter dit is helemaal geen borging dat Nat Schraalland nooit stikstofgevoelig zal worden met alle daaruit voortvloeiende beperkingen. Het ligt voor de hand - de verleiding is heel groot - dat als er eenmaal nieuw Blauwgrasland ontwikkeld is op de buffers, om dat nieuwe Blauwgrasland op enig (onbewaakt) moment juridisch stikstofgevoelig te verklaren. Bovendien wordt er in artikel 3.3 alleen maar over omliggende percelen gesproken en niet over de omliggende bedrijven, dus over gebouwen. Daarom moet deze situatie niet ontstaan en daarom geen zware natuurdoelen (Nat Schraalland) op de buffers.

Plassen met ganzen en muggen

De waterstand gaat ver omhoog. Bij de dynamische moerassen staat water zelfs op het land. Dat geeft een enorme aantrekkingskracht aan de talrijke ganzen die tegenwoordig aanwezig zijn. Zij zullen daar vertoeven. Het zal zeer waarschijnlijk een grote smeerboel worden. De dynamische moerassen rijken tot aan de wetering. En net over de wetering en naast de oostelijke en westelijke buffer bevinden zich de weilanden van veehouders, waar de kans groot is dat de ganzen daar dan ook neerstrijken. Vooral omdat er heel gunstige plekken voor ganzen ontstaan zullen omliggende weilanden ook volop overlast krijgen van ganzenmest en vertrapt gras. SBB zegt dat zij al het mogelijke zullen doen om het aantal ganzen te verminderen. Afschot is echter uit den boze. Andere manieren om het aantal te verminderen kosten veel tijd en menskracht en zijn dus kostbaar. SBB heeft maar een beperkt budget, zoals zij zelf vertellen. Bovendien zal de ganzenbestrijding op veel plekken in het land waar SBB eigendommen heeft, gelijktijdig moeten plaatsvinden. Daar is geen menskracht voor. Er is daarom geen vertrouwen in de toezeggingen van SBB dat ganzenbestrijding zal lukken. En dat elk jaar opnieuw. Het is ontoelaatbaar dat omliggende weilanden zullen worden besmeurd met ganzenmest en vertrapt gras.

Er zullen door de hoge waterstanden veel plassen ontstaan op de vele percelen van de buffers. Plassen met stilstaand water, die heel langzaam droogvallen en weer vol regenen met water. Daar gaan zich veel muggen en andere insecten ontwikkelen. Met waarschijnlijk veel overlast tot gevolg. Hoe gaat SBB deze overlast beperken? Graag vernemen wij een goed onderbouwd antwoord op de bestrijding van ganzen en muggen.

Afplaggen geeft CO₂-uitstoot.

In het plan worden grote delen van de nieuwe buffer afgeplagd. Dat wil zeggen de grasmat en de veengrond daaronder worden verwijderd. Dit geeft een grote CO₂-uitstoot (kooldioxide) door oxidatie. Dit is slecht voor het klimaat. Uit de onderstaande globale berekening volgt dat er wellicht 4.800 ton CO₂ emissie plaatsvindt.

Veengrond bevat gemiddeld 40% organische stof. Deze bestaat weer voor de helft uit koolstof. Als er in dit plan 5,3 ha wordt afgeplagd met een diepte van 10-15 cm, dan is dat gemiddeld 0,125 m per ha. Per ha is dat 1.250 m³ grond/teeltlaag. 1 m³ veengrond levert ongeveer 0,2 m³ koolstof. Dat is 250 m³ = 250.000 kg koolstof. Als veen verteert/mineraliseert tot CO₂ dan reageert 1 kg koolstof met 2,67 kg zuurstof tot 3,67 kg kooldioxide. Als deze afgeplagde veengrond allemaal verteert, dan is dat per hectare 917.500 kg CO₂ per ha. In totaal 5,3 ha afgeplagde grond geeft ruim 4.800 ton CO₂-uitstoot.

Uit studies blijkt dat bij een verhoging van het grondwaterpeil in veenweidegebieden tot een drooglegging van ongeveer 20 cm, bij de combinatie kooldioxide (CO₂) + methaan (CH₄) + lachgas (N₂O) uitstoot, de minste broeikasgas-equivalenten vrijkomen. Zie ook onderzoeken bij KTC-Zegveld. Maar als er ook nog afgeplagd wordt, komt er nog meer broeikasgas vrij. Indien daar boven op ook nog een hoger peil wordt gehanteerd - in dit geval zelfs tot op het maaiveld - dan ontstaat er nog meer broeikasgas.

En dan is er eigenlijk is er per saldo nog meer CO₂-equivalent-uitstoot. Als er namelijk geen grasmat meer is, dan stopt ook nog de normale CO₂-opname door de grasmat. Dat is dus bovenop de oxidatie van de veenlaag door het afplaggen. Afplaggen en een hoog waterpeil is dus heel schadelijk voor het klimaat. Het antwoord van de provincie/SBB klopt niet dat er per saldo minder broeikasgas vrijkomt bij volledige bevoeiing. In het GGA-proces is een van de doelstellingen het verminderen van CO₂ en anderen broeikasgassen. Met vergt waterpeilverhogingen in de weidegebieden en de aanleg van dure waterinfiltratie-systemen. Hoe is dan het afplaggen op de buffers met veel broeikasgas-uitstoot te rijmen met de grote inspanningen om CO₂-uitstoot in ons weidegebied te verlagen

Kunt u uitleggen of de beoogde inrichting van de buffers met afplaggen, wel of niet verantwoord is voor wat betreft de gewenste terugdringing van broeikasgassen? Afgezet tegen de grote inspanning en kosten voor verlaging van broeikasgas in de omliggende weidegebieden? Kunt u een complete berekening geven van het effect - van het aantal kg uitstoot - van het broeikasgas dat ontstaat door het afplaggen en het onderwater zetten van deze percelen? Afgezet tegen het aantal uitstoot-kg wat als overheids-opgave verminderd moet worden in het weidegebied?

Overige opmerkingen

Schadelijke voedingsstoffen

In de toelichting wordt gesteld dat met de 3 bufferzones, de voor de Blauwgraslanden schadelijke voedingsstoffen uit het omliggende agrarische gebied worden tegengehouden. Deze voedingsstoffen kunnen echter niet de Blauwgraslanden intreden, omdat het grondwaterpeil in het landbouwgebied veel lager is dan in de Blauwgraslanden zelf. Dat schadelijke, voedingsstoffen in het Natura2000-gebied vanuit agrarisch gebied komen, is dus geen argument voor dit plan.

Waterinfiltratie

Het blijkt dat er geen waterinfiltratie-systeem (WIS) wordt toegepast om het grondwaterpeil te laten stijgen. Dat het plan is om water aan te voeren door middel van dwarsslootjes en het graven van greppels. Dat betekent dat er veel water op het maaiveld komt te staan. Met als nadeel dat het water niet gelijkwaardig wordt verdeeld over alle percelen en dat de percelen moeilijk of niet bereikbaar zijn

voor onderhoud en beheer, ook niet door de agrariërs. Bij kruiden-en faunarijk grasland en nat schraalland kun je via greppels nooit voldoende water aanvoeren voor een hoger grondwaterpeil. Dat kan alleen met WIS (waterinfiltratie-systeem). Tenzij je accepteert dat die stukken kruiden-en faunarijk grasland en nat schraalland ook onder water staan. Volop onder water staande percelen resulteren in geïsoleerde plassen met ganzen, muggen. Hiervoor is nog geen goede oplossing gegeven door SBB. Ook op de vraag waarom er geen WIS wordt toegepast is geen goed antwoord te vinden in het verslag van 9 juni.

Overlast natuur

Kunt u garanderen dat er geen overlast of schade zal zijn voor de naastgelegen veehouderijen door overwaaiende onkruiden of andere schadelijke gevolgen? Ook dat er geen extra beperkingen komen voor de veehouderijen in de omgeving zoals een spuitvrije zone, een slootbuffer, een mestbeperkingszone of het verbieden van (pleksgewijze) bestrijding van onkruiden, op de omliggende percelen van de veehouders?

Aankoop

De veehouders vragen zich af of er destijds veel geld is betaald voor de aankoop van deze gronden. Is er sprake geweest van een ongewenst prijsopdrijvend-effect om de gronden te kunnen verkrijgen?

Geen aankoop natuurterreinen

Bijgaand stuur ik u een voorstel voor het sluiten van de subsidieregeling aankoop natuurterreinen uit 2011. Klopt het dat dit besluit is genomen en dat dit besluit nog van kracht is? Hoe verhoudt zich dit met de aankoop van de weiland-percelen van de voormalige veehouder?

Toewijzing van gronden

Nog iets wat niet direct verband houdt met dit wijzigingsplan, maar toch moet worden gemeld aan de provincie. Onlangs is er weer een veehouderij met een flink aantal ha aangekocht door de provincie Utrecht. Gezien het eerder gememoreerde GGA-proces wat gaande is, wordt extensivering steeds belangrijker. Het is daarom belangrijk dat de gronden in eigendom van de provincie te zijner tijd allemaal beschikbaar komen voor de blijvende agrariërs. Ten behoeve van de beoogde transitie naar meer biodiversiteit c.q. kringlooplandbouw.

Vertrouwend op een spoedig antwoord,

namens een aantal veehouders in de Meije en Zegveld,

met vriendelijke groet,

Voorlopig ontwerp bufferzone Schraallanden Meije

Beheertype

Projectnummer : 202615

Datum: 9-5-2022

